

الله

نام تحقیق

**تربیت و تکریم فرزندان از منظر قرآن و
روانشناسی اسلامی**

استاد راهنمای

سرکار خانم سمیه زوری

محققین

مرضیه پوران دخت

زهرا جهانتبیغ

منیره مستاجر

فرشته ملک

نسرین ملکی

تقدیم فامه

این نوشتار ناچیز را هدیه به ساحت مقدس مولایمان امیر المؤمنین(علیه اسلام) (و حضرت فاطمه زهرا(علیه سلام) می نماییم همچنین هدیه به پیشگاه اقا امام زمان(عجل الله تعالی فرجه الشریف) (و همچنین هدیه به محضر والدین عزیzman که برای تربیت صحیح و شکوفایی استعداد هایمان از هیچ کوششی دریغ نکردد)

تقدیرنامه

باسپاس از استاد راهنمایمان سرکار خانم زوری که مارادرنوشتن این تحقیق یاری کردند.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۸
مقدمه	۹
بخش اول: مبانی تربیت و تکریم	۱۰
فصل اول: تعریف و تبیین و اصول اساسی در نظام تربیتی اسلام	۱۰
توحید و خدا محوری اولین اصل اعتقادی حاکم بر جهان بینی انسان	۱۱
تقوا اصل حاکم بر رفتار و اعمال	۱۱
ابتلاء اصل حاکم بر بینش و نگرش انسان در ارتباط با حواث جهان	۱۲
فصل دوم: طرح، پایه ریزی و توجه به همه جنبه های شخصیت کودکان	۱۳
طرح و بنای شخصیت کودکان	۱۴
پایه ریزی شخصیت کودکان	۱۵
توجه به همه جنبه های شخصیت کودک	۱۵
بخش دوم: تکریم شخصیت و تربیت کودکان در قرآن	۱۷
فصل اول: جایگاه انسان و تربیت در قرآن	۱۷
مقدمه ای از امتیازهای انسان در قرآن	۱۸
قرآن و تکریم شخصیت	۱۸
تربیت و پرورش دینی کودک	۲۰

آنچه مهم است افزون بر حرمت‌های شرعی، پیامدهای تربیتی این رفتار است. والدین اگر با این روش با فرزند خود برخورد کنند، بی‌گمان از دشنام و ناسزا گویی آنان در امان تخواهد ماند. افزون برآن، آتش کینه توزی و دشمنی نیز در دل او شعله ور خواهد شد و رابطه‌ای که باید بر اساس عشق و محبت بین والدین و فرزند برقرار باشد، به نفرت و خشم تبدیل می‌شود.^{۲۲}

۱- محمد علی، سادات، راهنمایی پدران و مادران، ج دوم، چ چهارم، بی‌جا، نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴، ص ۷۰
۲- محمد علی، سادات، همان کتاب، ص ۷۳
۱- محمد باقر، مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۳، چ دوم، قم، نشر اسلامیه، ۱۳۶۲، ص ۲۴۴
۲- محمد علی سادات، همان کتاب، ص ۷۵

نتیجه گیری

با توجه به این نوشتار نتیجه می‌گیریم که والدین نقش اساسی را در تربیت و شکل گیری شخصیت فرزند دارند و آنچه که آینده جامعه درگیر و تربیت صحیح فرزندان امروز است نباید نسبت به این هدیه‌ی الهی بی تفاوت بود و با توجه به اینکه دین مبین اسلام به همه‌ی جنبه‌های زندگی انسان پرداخته بهترین روش تربیت فرزند‌هایمان تربیت دینی است و این مهم میسر نیست جزا با دین مدار بودن خود پدر و مادر و شناخت کافی از اصول تربیت دینی و اینکه هر موضوعی را در سن مناسب آن به کودک آموزش دهد. کودک نیز دارای شخصیت است و چگونگی رشد شخصیت کودک در مرتبه نخست به دست پدر و مادر و بعد از درست اجتماع است برای اینکه جامعه ای سعادتمند داشته باشیم باید از امروز روی سرمایه‌های آینده مان که همان کودکان هستند برنامه ریزی کنیم چراکه اگر افراد یک جامعه دین مدار باشند برای اجرای قوانین نیازی به اجبار نیست و افراد به حقوق یکدیگر تجاوز نخواهند کرد و ناهنجاریهای اخلاقی دیده نخواهد شد چرا که فردی برای خود شخصیت قائل باشد برای حفظ آبرو و احترام خود دست به کار ناشایست نخواهد زد اما اگر فردی آبر و احترامی نزد دیگران نداشته باشد می‌شود مصدق این جمله: آب که از سر گشت، چه یک وجب چه صد وجب و پرهیز از اعمال ناشایست برایش بی مفهوم خواهد بود

منابع و مناخذ

۱-قرآن کریم

الف،ب،پ،ق،ث،ج،ح،خ،د،ذ،ر،ز،س،ش،ص،ط،ظ،ع،غ،ف،ق،ک،گ،ل،م،ن،ه،ی،

نهج البلاغه

مجلسی،محمد باقر،بحار الانوار،ترجمه ج دهم،چ دوم،قم،اسلامیه،۱۳۶۲.

۲-ابن شعبه حرانی،حسن بن علی بن حسین،تحف العقول،من آل الرسول،ترجمه آیت الله کمره ای،چ دهم،قم،اسلامیه،۱۳۶۹.

۳-آمدی ،عبدالواحد بن محمد،غور الحكم و در رالکم،ترجمه محمد علی انصاری،ج دوم،چ سوم ،قم،دارالكتاب،۱۳۳۷.

۴-محمد قاسمی،حمید،روش‌های تربیتی در داستانهای قران،ج اول،چ اول،تهران،نشر و پژوهش معنا گرا،۱۳۸۵.

۵-مظاهری-علی اکبر،هشدارهای تربیتی،ج اول،چ اول،قم ، انتشارات هجرت،۱۳۷۴.

۶-مظاهری،حسین،تربیت فرزندان از نظر اسلام،چ سوم ،قم ، انتشارات روحانی،۱۳۷۸.

۷-طسبی،محمد جواد،حقوق فرزندان در مکتب اهل بیت،چ دوم ،قم ، انتشارات تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم،۱۳۷۴.

۸-садات،محمد علی،راهنمایی پدران و ماردان،ج دوم،چ چهارم،بی جا،نشر فرهنگ اسلامی،۱۳۷۴.

۹-قائی مقدم،محمد رضا،روش‌های آسیب زا در تربیت،ج اول،چ اول،تهران،موسسه پژوهشی حوزه و دانشگاه،۱۳۸۲.

۱۰-افروز،غلام علی،روانشناسی تربیتی-کاربردی،ج اول،تهران،انتشارات انجمن اولیا مربیان،۱۳۸۷.

۱۱-کریمی، رضا، کلیدها و تکنیکهای طلای تربیت، ج اول، چ پنجم، قم، انتشارات نسیم
حیات، ۱۳۸۹.

۱۲- سالاری فر، محمد رضا، در آمدی بر نظام خانواده در اسلام، ج اول، چ دوم، قم، انتشارات
هاجر، ۱۳۸۸.

۱۳- فرهادیان، رضا، والدین و مربیان مسئول، ج اول، چ سوم، قم، موسسه بوستان
کتاب، ۱۳۷۷.

۱۴- پور ابراهیم، علی، فرزند صالح، ج اول، چ سوم، قم، بی جا، انتشارات شهریار، ۱۳۸۹.

۱۵- طاهری، حبیب الله، سیری در مسائل خانواده، ج اول، چ سوم، تهران، انتشارات بین
الملل، ۱۳۸۸.

۱۶- محمدیان، محی الدین بهرام، نگاهی دیگر به حقوق فرزندان از دیدگاه اسلام، ج اول، چ
دوم، تهران، انتشارات انجمن اولیا و مربیان اولیا و مربیان ۱۳۸۴.

۱۷- حسینی زاده، علی، سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)، تربیت فرزند، ج اول، چ
اول، قم، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۰.

۱۸- منطقی، مرتضی، روانشناسان تربیتی، ج اول، چ سوم، تهران، انتشارات جهاد
دانشگاهی، ۱۳۷۲.

۱۹- هارتلی بروئر، الیزابت، ایجاد انگیزه در کودکان، ترجمه احمد ناهیدی، ج اول، چ
چهارم، تهران، انتشارات جوانه رشد، ۱۳۹۰.

۲۰- وینک میر، دان، مک کی، گری و دیگران، والدین و کودکان زیر ۶ سال، ترجمه مجید
رئیس دانا، چ سوم، تهران، انتشارات رشد، ۱۳۸۷.

۲۱- پرنیگل، میاکلمر، نیازهای کودکان، ترجمه نیره ایجادی، چ اول، تهران، انتشارات
رشد، ۱۳۸۰.

- ۲۲-آلپورت، گوردون، الگوی کودک یالم، ترجمه شده در موسسه پژوهشی کودکان دنیا، چ اول، تهران، انتشارات قطره، ۱۳۸۶.
- ۲۳- لیندن فیلد، گیل، اعتماد به نفس در کودک، ترجمه بابک سراسکانی، چاپ اول، تهران، انتشارات هرمس، ۱۳۹۰.
- ۲۴- شولستن، دوآن، مکتبها و نظریه های شخصیت، ترجمه یوسف کریمی، چ دوم، تهران، انتشارات ارسباران، ۱۳۷۱.
- ۲۵- پولندگی باوبار ابرا، پرسش های والدین، پاسخ های متخصص، ترجمه شهره عبدالله، چ اول، تهران، انتشارات پیک بهار، ۱۳۸۱.
- ۲۶- حسینی، ابوالقاسم، اصول بهداشت روانی، چ دوم، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۴.
- ۲۷- سیدی، حسین، محمدو، محمد امین و دیگران، (پرورش ایمان در کودک)، ماهنامه شمیم یاس، شماره ۱۳۸۴، ۲۸.
- ۲۸- هیات تحریر موسسه در راه حق، تعلیم و تربیت و محیط اجتماعی، چ هشتم، قم، موسسه در راه حق، ۱۳۷۹.
- ۲۹- www.ravanpez5h.akaira.com
- ۳۰- www.tebiyan.ir/com
- ۳۱- www.ravanshenasi-koodakan.htm.ir
- ۳۲- www.moshavereh.porsouani.ir
- ۳۳- باقری، خسرو، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، چ پنجم، تهران، انتشارات مدرسه، ۱۳۷۸، ص ۱۳۴.